

สารบัญ

	หน้า
1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัด	1
1.1 ลักษณะทางกายภาพ	1
1.1.1 ที่ตั้ง	1
1.1.2 อาณาเขต	1
1.1.3 สภาพภูมิประเทศ	2
1.1.4 ภูมิอากาศ	3
1.2 ข้อมูลการปกครอง/ประชากร	3
1.2.1 เขตการปกครอง	3
1.2.2 โครงสร้างประชากร	4
1.3 ข้อมูลเศรษฐกิจ	5
1.3.1 เศรษฐกิจภาพรวม	5
1.3.2 เกษตรกรรม	6
1.3.3 อุตสาหกรรม	9
1.3.4 ท่องเที่ยว	10
1.3.5 การค้า	12
1.4 ข้อมูลทางสังคมและความมั่นคง	13
1.4.1 สถานการณ์ความยากจน	13
1.4.2 แรงงาน	14
1.4.3 การศึกษา	14
1.4.4 สาธารณสุข	16
1.5 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน(เส้นทาง / จำนวนผู้ใช้)	17
1.5.1 คมนาคม	17
1.5.2 ประปา	19
1.5.3 ไฟฟ้า	19
1.5.4 อินเทอร์เน็ต	20

สารบัญ (ต่อ)

1.6	ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20
1.6.1	แหล่งน้ำ	20
1.6.2	ป่าไม้	24
1.6.3	ขยะ	25
2	การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	25
2.1	ทบทวนนโยบาย และความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัด	25
2.1.1	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)	25
2.1.2	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)	26
2.1.3	แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)	27
2.1.4	แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)	27
2.1.5	แผนแม่บทการท่องเที่ยวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)	28
2.1.6	แผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565	29
2.1.7	แผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)	29
2.1.8	สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนากลุ่มจังหวัด	30
2.2	สรุปปัญหา และความต้องการในพื้นที่	31
2.3	ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด	36
2.3.1	เศรษฐกิจภาพรวม	36
2.3.2	การเกษตร	42
2.3.3	อุตสาหกรรม	51
2.3.4	การค้า	55
2.3.5	การท่องเที่ยว	63
2.3.6	สังคม	73
2.3.7	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	83
2.3.8	ความมั่นคง	91

สารบัญ (ต่อ)

2.4	สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด	98
2.4.1	สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)	98
2.4.2	การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix)	100
3	(ร่าง) การทบทวนแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	105
3.1	วิสัยทัศน์	105
3.2	เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	105
3.3	ประเด็นการพัฒนา	106
4	บัญชีชุดแผนงานและสรุปโครงการตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565)	117
4.1	สรุปตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละประเด็นการพัฒนา	117
4.2	สรุปบัญชีแผนงาน และโครงการ	125
4.3	แผนงานโครงการอย่างย่อ (Project Brief)	132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงข้อมูลการปกครองในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	4
2	ประชากรในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	4
3	จำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ เปรียบเทียบกับและประเทศ	4
4	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	5
5	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด แยกตามจังหวัดปี 2557 - 2559	6
6	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	6
7	เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี พ.ศ. 2560	7
8	ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ข้าวนาปี) ปี พ.ศ. 2558-2560	7
9	ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ข้าวนาปรัง) ปี พ.ศ. 2558-2560	7
10	ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) ปี พ.ศ. 2558-2560	8
11	ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (มันสำปะหลัง) ปี พ.ศ. 2558-2560	8
12	ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (สับปะรด) ปี พ.ศ. 2558-2560	8
13	ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ถั่วเหลือง) ปี พ.ศ. 2558-2560	8
14	มูลค่าภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัด	9
15	จำนวนโรงงาน แรงงาน และเงินลงทุนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	9
16	จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	10
17	รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	10
18	สถานการณ์การค้าในกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ. 2557 - 2559	12
19	มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559	13
20	ยอดขายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัด	13
21	จำนวนและสัดส่วนคนจน เมื่อวัดด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	14
22	สถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัด	14
23	แสดงจำนวนสถานศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกรายจังหวัดและระดับ/ประเภท การจัดการศึกษา ปี 2558	15
24	จำนวนห้องเรียน ครู และนักเรียนของกลุ่มจังหวัด	16
25	จำนวนสถานพยาบาล และจำนวนเตียงคนไข้	16
26	จำนวนบุคลากรทางการแพทย์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	17

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	จำนวนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ในปี พ.ศ. 2558 - 2560	19
28	แสดงจำนวนครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าในปี พ.ศ. 2558 - 2560	20
29	แสดงจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี พ.ศ. 2558 - 2560	20
30	แสดงเนื้อที่ป่าไม้ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 - 2560	25
31	ปริมาณขยะต่อวันของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี 2558-2560	25
32	สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	31
33	สรุปประเด็นปัญหา และความต้องการในพื้นที่	32
34	แสดงเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตพืชเกษตรสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (ปี 2559-2560)	44
35	แสดงเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี 2560	45
36	เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของข้าวนาปี ปี 2559-2560	46
37	เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของลำไย ปี 2559-2560	46
38	เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2559-2560	47
39	จำนวนการเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตต่อหน่วย ของปศุสัตว์ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี 2559-2560	47
40	จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ปี 2556 - 2558	48
41	จำนวนโคนม ผลผลิตและมูลค่าน้ำนมดิบในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี 2558 - 2559	48
42	แสดงผลิตภาพแรงงานของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	54
43	จำนวนและสัดส่วนโรงงานทางด้านอาหารเปรียบเทียบกับโรงงานทั้งหมดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1	54
44	แสดงมูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559	57
45	แสดงสถิติมูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออกผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่ เชียงใหม่ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 - พ.ศ. 2545	57
46	แสดงรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP และอัตราเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	60
47	แสดงกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนปี 2558 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 แบ่งตามจังหวัด	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
48	จำนวนนักท่องเที่ยว(ผู้เยี่ยมเยือน) และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน1	64
49	แสดงจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	65
50	กิจกรรมที่ทำการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน 1	67
51	แสดงสถานบริการทางการแพทย์และทันตกรรม การบริการเพื่อสุขภาพ และห่วงโซ่การพัฒนาธุรกิจ บริการสุขภาพของจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	70
52	แสดงจำนวนสถานพยาบาลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี 2558	76
53	แสดงจำนวนและอัตราส่วนของบุคลากรทางการแพทย์ทั้งภาครัฐและเอกชน ปี พ.ศ. 2558	76
54	สถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วยของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	77
55	โครงสร้างผู้มีรายได้ร้อยละของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	78
56	รายละเอียดผู้มีรายได้ร้อยละของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	79
57	สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย	81
58	สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้	82
59	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด	85
60	สัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อพื้นที่จังหวัด	85
61	รายละเอียดเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	85
62	แสดงจุดความร้อน (hotspot)ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2559 – 2560	86
63	จุดความร้อนสะสม (Hotspot) แบ่งตามพื้นที่การใช้ประโยชน์ ปี พ.ศ. 2559	86
64	ค่าคุณภาพอากาศ (PM10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐาน ปี พ.ศ. 2559 – 2560	87
65	สัดส่วนจำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศ(ค่า AQI) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน(ร้อยละ)	87
66	แสดงปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	88
67	สถิติจำนวนคดียาเสพติดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (คดี)	93
68	อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน(คดี:100,000 คน)	94
69	อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน (ราย: 100,000 คน)	96
70	การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ตามกรอบแนวคิด TOWS Matrix	101
71	TOWS Matrix สู่การกำหนดทิศทางการกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบของประเด็นการพัฒนาสำคัญของกลุ่มจังหวัด	103
72	สรุปเป้าหมายการพัฒนาและตัวชี้วัดในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	105

สารบัญรูปรูปภาพ

รูปภาพที่		หน้า
1	พื้นที่รวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	1
2	แผนที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	1
3	สภาพภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	2
4	สรุปเศรษฐกิจภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	36
5	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจภาพรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	37
6	อัตรายายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ แบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด)	38
7	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขา ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ณ ราคาประจำปี	38
8	แสดงขนาดทางเศรษฐกิจของสาขาต่าง ๆ เมื่อเทียบกับภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	39
9	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวม โครงสร้างเศรษฐกิจ และอัตราการเติบโตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	40
10	แสดงการวิเคราะห์อัตรายายตัวรายสาขาเฉลี่ย 5 ปีและขนาดของเศรษฐกิจรายสาขา ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 โดยใช้ BCG Analytics	41
11	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	42
12	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์การเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เทียบกับทุกกลุ่มจังหวัด	43
13	อัตรายายตัวภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัด ปี 2557-2559	51
14	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นอุตสาหกรรม	51
15	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี พ.ศ. 2559	52
16	แสดงสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณ ลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด)	52
17	การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกของภาคเหนือ แหล่งผลิตสำคัญอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน	53
18	แสดงผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เทียบกับทุกกลุ่มจังหวัด	53
19	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการค้า	55
20	การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) 5 ปีล่าสุด ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือบน 1	56
21	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมต่อผลิตภัณฑ์มวล รวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด)	58

สารบัญรูปรภาพ (ต่อ)

รูปรภาพที่		หน้า
23	แผนที่โครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพ-เชียงใหม่	59
24	แสดงอัตราเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP (รายกลุ่มจังหวัด)	60
25	ผลิตภัณฑ์สิ่งป้งซีทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	61
26	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการท่องเที่ยว	63
27	แสดงสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (ข้อมูลตัวชี้วัดปี 2559)	63
28	แสดงรายได้จากการท่องเที่ยว (รายกลุ่มจังหวัด)	64
29	จำนวนนักท่องเที่ยว (ผู้เยี่ยมเยือน) และรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	65
30	แนวทางการพัฒนาท่องเที่ยวเขตการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	66
31	จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวตามภาค ปี 2558	68
32	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการศึกษา	73
33	จำนวนครู และนักเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (คน)	74
34	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นสาธารณสุข	75
35	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับความยากจนและความเหลื่อมล้ำของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือบน 1	80
36	ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) (รายกลุ่มจังหวัด)	80
37	สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย (รายกลุ่มจังหวัด)	82
38	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	83
39	แสดงสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด (รายภาค)	84
40	แสดงปริมาณขยะมูลฝอย รายกลุ่มจังหวัด	88
41	ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 แยกตามจังหวัด	89
42	สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นด้านความมั่นคง ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	92
43	แสดงจำนวนคดียาเสพติด (รายภาค)	92
44	จำนวนคดียาเสพติด (รายกลุ่มจังหวัด)	92
45	อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน (รายภาค)	93
46	อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน (รายกลุ่มจังหวัด)	94
47	อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน (รายภาค)	95

สารบัญรูปรภาพ (ต่อ)

รูปรภาพที่		หน้า
48	อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน (รายภาค)	95
49	กรอบแนวคิดห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ธรรมชาติและสุขภาพ	107
50	กรอบแนวคิดประเด็นสำคัญด้านการค้า การส่งออกและการลงทุน	109
51	กรอบแนวคิดประเด็นสำคัญด้านการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป ที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม	111
52	กรอบแนวคิดห่วงโซ่มูลค่าด้านการบริหารจัดการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	113
53	กรอบแนวคิดประเด็นสำคัญด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียม	115